

DZIENNIK URZĘDOWY NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

Warszawa, dnia 5 maja 2015 r.

Poz. 8

OBWIESZCZENIE PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

z dnia 5 maja 2015 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Prezesa Narodowego Banku Polskiego
w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań
banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych
z zaopatrywaniem banków w te znaki**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst zarządzenia nr 19/2007 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 24 października 2007 r. w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP z 2014 r. poz. 8), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

– zarządzeniem nr 25/2014 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 19 grudnia 2014 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP poz. 15)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 1 lutego 2015 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity zarządzenia nie obejmuje:

– § 2 zarządzenia nr 25/2014 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 19 grudnia 2014 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP poz. 15), który stanowi:

„§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2015 r.”.

Prezes Narodowego Banku Polskiego: *M. Belka*

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Narodowego
Banku Polskiego z dnia 5 maja 2015 r. (poz. 8)

**ZARZĄDZENIE NR 19/2007
PREZESA NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**

z dnia 24 października 2007 r.

**w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów
i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki**

Na podstawie art. 68 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128) zarządza się, co następuje:

**DZIAŁ I
PRZEPISY OGÓLNE**

§ 1. 1. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) waluta polska – znaki pieniężne (banknoty i monety) w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 826 oraz z 2013 r. poz. 1036);
- 2) waluty obce – znaki pieniężne (banknoty i monety) w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w pkt 1;
- 3) sortery – urządzenia służące do przeliczania i sortowania banknotów lub monet oraz równoczesnego sprawdzania ich autentyczności;
- 4) sortery działające w cyklu zamkniętym – sortery dokonujące formowania wiązek lub półwiązek banknotów, bez ingerencji pracowników obsługujących sorter;
- 5) zamiana znaków pieniężnych – zamiana znaków pieniężnych nadających się do obiegu, jednej wartości nominalnej, na znaki pieniężne o tej samej lub innej wartości nominalnej;
- 6) wymiana znaków pieniężnych – wymiana znaków pieniężnych nienadających się do obiegu wskutek zużycia lub uszkodzenia lub wycofanych z obiegu na podstawie odrębnych przepisów na znaki pieniężne nadające się do obiegu.

2. Przepisy zarządzenia stosuje się odpowiednio do Narodowego Banku Polskiego, zwanego dalej „NBP”, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej.

§ 2. 1. Banki, oddziały banków zagranicznych i oddziały instytucji kredytowych, zwane dalej „bankami”, przeliczają i sortują banknoty i monety pochodzące z wpłat gotówkowych, zamiany i pobrane z innego banku oraz przeliczają banknoty i monety pochodzące z wymiany w sposób określony w zarządzeniu, o ile przepis szczególny nie stanowi inaczej.

2. Przeliczanie i sortowanie banknotów i monet pobranych z innego banku podlega monitorowaniu i rejestrowaniu lub odbywa się w obecności drugiego pracownika przy zapewnieniu możliwości wzajemnej obserwacji.

§ 3. 1. Banki ustalają w umowach warunki pobierania i odprowadzania waluty polskiej i walut obcych oraz stosowania dodatkowych informacji na opaskach, rulonach i przywieszkach.

2. NBP, lub w jego imieniu oddział okręgowy NBP, może zawierać umowy, o których mowa w ust. 1, z bankiem lub działającą w jego imieniu jednostką organizacyjną tego banku.

§ 4. 1. Banki organizują transporty waluty polskiej i walut obcych we własnym zakresie.

2. Zasady wykonywania transportu i jego ochrony regulują odrębne przepisy.

§ 5. Banki zaopatrują się w worki przesyłkowe, worki zbiorcze, woreczki jednostkowe i inne opakowania oraz ich oznaczenia we własnym zakresie.

DZIAŁ II

WALUTA POLSKA

Rozdział 1

Sposób i tryb przeliczania i sortowania banknotów i monet

§ 6. 1. Przeliczanie banknotów i monet polega na ustaleniu ich liczby i wartości nominalnej oraz sprawdzeniu ich autentyczności.

2. Sortowanie banknotów i monet polega na oddzieleniu banknotów i monet nadających się do obiegu od banknotów i monet, które wskutek zużycia lub uszkodzenia nie nadają się do obiegu.

3. Podczas sortowania banknoty pozaginane rozprostowuje się, a banknoty przedarte podkleja się jednostronnie od strony odwrotnej banknotu, z wyjątkiem banknotów przeliczonych przez sorter.

4. Do banknotów nienadających się do obiegu zalicza się w szczególności banknoty postrzępione, naddarte, przedarte, podklejone, nadmiernie zabrudzone, poplamione lub uszkodzone w inny sposób.

5. Do monet nienadających się do obiegu zalicza się w szczególności monety zanieczyszczone w sposób zmieniający ich barwę, skorodowane, wytarte lub uszkodzone w inny sposób.

6. Banki nie mają obowiązku sortowania znaków pieniężnych w opakowaniach sformowanych przez producenta lub NBP.

7. Zasady i tryb wymiany znaków pieniężnych, które wskutek zużycia lub uszkodzenia przestają być prawnym środkiem płatniczym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej regulują odrębne przepisy.

§ 7. Przeliczanie i sortowanie banknotów i monet wykonywane jest ręcznie lub przy użyciu sortera.

§ 8. 1. W przypadku przeliczania banknotów z półwiązki lub wiązki pozostawia się folię, w którą zapakowana była półwiązka lub wiązka oraz opaskę zdjętą z dowolnej paczki banknotów danej półwiązki lub wiązki, a pozostałe opaski niszczy się przez przedarcie lub przecięcie co najmniej na dwie części. Po stwierdzeniu zgodności liczby, wartości nominalnej i autentyczności banknotów w półwiązce lub wiązce, pozostawioną folię i opaskę niszczy się przez przedarcie lub przecięcie co najmniej na dwie części.

2. W przypadku przeliczania banknotów z paczek niewchodzących w skład półwiązki lub wiązki, pozostawia się opaskę zdjętą z danej paczki do czasu stwierdzenia zgodności liczby, wartości nominalnej i autentyczności banknotów w tej paczce, a następnie opaskę niszczy się w sposób określony w ust. 1.

§ 9. W przypadku przeliczania monet z rulonów, saszetek, woreczków jednostkowych lub worków zbiorczych zawierających monety luzem, opakowanie rulonu, saszetki lub przywieszkę z woreczka jednostkowego lub worka zbiorczego pozostawia się do czasu stwierdzenia zgodności liczby, wartości nominalnej i autentyczności monet w rulonie, saszetce, woreczku jednostkowym lub worku zbiorczym, a następnie niszczy się je w sposób określony w § 8 ust. 1.

Rozdział 2

Sposób i tryb pakowania i oznaczania opakowań banknotów

§ 10. 1. Formowanie paczki banknotów polega na ułożeniu 100 banknotów tej samej wartości nominalnej, przednią stroną, na której zamieszczona jest numeracja i podpisy, w ten sposób, aby zamieszczone na banknocie

oznaczenie dla niewidomych znajdowało się w lewym dolnym rogu paczki oraz nałożeniu na banknoty opaski w ten sposób, aby drukowany na niej tekst zwrócony był dołem w kierunku prawej strony banknotów.

2. Paczkę banknotów formuje się odrębnie z banknotów nadających się do obiegu, nienadających się do obiegu lub wycofanych z obiegu na podstawie odrębnych przepisów.

3. Wzór opaski nakładanej na banknoty nadające się do obiegu stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.

4. Na banknoty nienadające się do obiegu nakłada się opaskę, o której mowa w ust. 3, z tym że na przedniej stronie opaski dodatkowo zamieszcza się literę „Z”.

5. Na banknoty wycofane z obiegu, na podstawie odrębnych przepisów, nakłada się opaskę bez nadruków, o szerokości od 25 mm do 40 mm, na której zamieszcza się odręcznie, niebieskim tuszem lub atramentem, informacje określające liczbę banknotów, ich wartość nominalną oraz łączną wartość banknotów w paczce.

6. W przypadku ręcznego formowania paczki banknotów opaska nakładana jest na lewym brzegu banknotów.

7. W przypadku formowania paczki banknotów przy użyciu sortera lub urządzenia opaskującego opaska nakładana jest w miejscu właściwym dla tych urządzeń.

§ 11. 1. Na dowód, że sformowana paczka banknotów zawiera 100 autentycznych, przeliczonych ręcznie banknotów danej wartości nominalnej, pracownik ręcznie formujący paczkę składa podpis niebieskim tuszem lub atramentem na przedniej stronie opaski i zamieszcza na niej odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku oraz datę sformowania paczki.

2. W przypadku formowania paczki z banknotów, o których mowa w ust. 1, przy użyciu urządzenia opaskującego, podpis pracownika może być zastąpiony jego identyfikatorem, zamieszczanym automatycznie przez to urządzenie wraz z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datą sformowania paczki.

3. W przypadku formowania paczki banknotów przy użyciu sortera, na opasce zamieszczany jest automatycznie identyfikator pracownika lub zespołu pracowników wraz z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datą sformowania paczki.

4. W przypadku formowania paczki z banknotów przeliczonych przez sorter, pracownik formujący paczkę ręcznie lub przy użyciu urządzenia opaskującego obok podpisu lub identyfikatora zamieszcza na opasce dodatkowo literę „M”.

§ 12. 1. Formowanie wiązki banknotów polega na ułożeniu 10 paczek banknotów tej samej wartości nominalnej w ten sposób, aby wszystkie opaski znajdowały się jedna nad drugą i zapakowaniu tych paczek w folię przy użyciu urządzeń foliujących, z tym że zastosowana folia i technologia pakowania powinny zapewniać trwałość opakowania.

2. Wiazkę banknotów formuje się odrębnie z paczek banknotów nadających się do obiegu, z paczek banknotów nienadających się do obiegu lub z paczek banknotów wycofanych z obiegu na podstawie odrębnych przepisów.

3. Dopuszcza się formowanie półwiązki zawierającej 5 paczek banknotów tej samej wartości nominalnej, w sposób określony w ust. 1 i 2.

§ 13. 1. Formowanie wiązki lub półwiązki banknotów dokonywane jest ręcznie lub przy użyciu sortera działającego w cyklu zamkniętym.

2. Ręcznego formowania wiązki lub półwiązki dokonuje:

- 1) pracownik, który ręcznie bądź przy użyciu sortera lub urządzenia opaskującego sformował wszystkie paczki banknotów wchodzące w skład danej wiązki lub półwiązki;
- 2) jeden z pracowników wchodzących w skład zespołu pracowników obsługujących urządzenia, o których

mowa w pkt 1, przy użyciu których sformowane zostały wszystkie paczki banknotów, wchodzące w skład danej wiązki lub półwiązki.

3. Ręcznego formowania wiązki lub półwiązki z paczek banknotów, sformowanych przez jednego pracownika lub jeden zespół pracowników, o których mowa w ust. 2, może dokonać inny pracownik, pod warunkiem że przed sformowaniem wiązki lub półwiązki pracownik ten sprawdzi zgodność liczby banknotów we wszystkich paczkach wchodzących w skład danej wiązki lub półwiązki i na dowód zgodności złoży podpis czerwonym tuszem lub atramentem na przedniej stronie opasek sprawdzonych paczek banknotów.

4. Na dowód, że sformowana wiązka zawiera 10 paczek banknotów danej wartości nominalnej, a sformowana półwiązka zawiera 5 paczek banknotów danej wartości nominalnej, pracownik formujący wiązkę lub półwiązkę zamieszcza na etykiecie, naklejonej w sposób trwały na folii, nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku, datę sformowania wiązki lub półwiązki oraz składa podpis:

- 1) niebieskim tuszem lub atramentem, w przypadku określonym w ust. 2;
- 2) czerwonym tuszem lub atramentem, w przypadku określonym w ust. 3.

5. Dopuszcza się zamieszczenie podpisu oraz informacji, o których mowa w ust. 4, przez zastosowanie innej technologii oznaczania folii, zapewniającej trwałość opakowania i zamieszczonych na nim informacji.

6. Nie wymaga się zamieszczania podpisu i informacji, o których mowa w ust. 4, na opakowaniach wiązek lub półwiązek sformowanych przy użyciu sortera działającego w cyklu zamkniętym.

7. Dla wewnętrznych potrzeb jednostek organizacyjnych tego samego banku oraz w obrocie między tymi jednostkami, o ile przepisy wewnętrzne banku tak stanowią, dopuszcza się:

- 1) formowanie wiązki lub półwiązki z paczek banknotów sformowanych przez różnych pracowników, pod warunkiem że pracownik formujący wiązkę lub półwiązkę wykona czynności, o których mowa w ust. 3 i 4;
- 2) pakowanie wiązki, półwiązki, paczki lub dowolnej liczby banknotów w torebki z przezroczystej folii bez użycia urządzeń foliujących, przy czym zastosowana folia i technologia pakowania powinny zapewniać trwałość opakowania i zamieszczonego na nim podpisu oraz informacji, o których mowa w ust. 4.

§ 14. 1. Wiazki, półwiązki lub łącznie wiazki i półwiązki banknotów umieszcza się w worku przesyłkowym, wykonanym z tkaniny, o wymiarach 50 cm × 80 cm.

2. Worek przesyłkowy formuje się odrębnie dla banknotów nadających się do obiegu i odrębnie dla banknotów nienadających się do obiegu.

3. Formowanie worka przesyłkowego polega na:

- 1) umieszczeniu w worku:
  - a) wiązek, półwiązek lub łącznie wiązek i półwiązek zawierających w sumie 20 000 sztuk banknotów tej samej wartości nominalnej,
  - b) zestawienia zawartości worka, w którym zamieszcza się informacje określające liczbę banknotów w worku i ich wartość nominalną, datę sformowania worka, odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku oraz podpis pracownika lub podpisy pracowników formujących worek i odpowiadających za jego zawartość;
- 2) zabezpieczeniu i oznaczeniu worka w sposób określony w § 15.

4. Na dowód, że worek przesyłkowy zawiera wiazki, półwiązki lub łącznie wiazki i półwiązki banknotów w liczbie i wartości nominalnej zgodnej z informacjami zamieszczonymi w zestawieniu zawartości worka i na przywieszce do worka, której wzór stanowi odpowiednio załącznik nr 2 lub 3 do zarządzenia, pracownik lub pracownicy formujący worek i odpowiadający za jego zawartość składają podpisy niebieskim tuszem lub atramentem na przywieszce oraz zamieszczają odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania worka.

§ 15. 1. Worek przesyłkowy bez kapsli zabezpiecza się i oznacza przez:

- 1) trzykrotne owinięcie sznurkiem fałd worka, ich przeszycie i zaciśnięcie węzłów;

- 2) założenie przywieszki i ponowne zaciśnięcie węzłów;
- 3) założenie i zaciśnięcie plomby z metalu lub z tworzywa sztucznego, na której po jednej stronie zostaje odcisnięty symbol wyróżniający bank, a po drugiej stronie numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku.

2. Worek przesyłkowy z kapslami zabezpiecza się i oznacza przez:

- 1) jednokrotne przeciągnięcie sznurka przez wszystkie kapsle i zaciśnięcie węzłów;
- 2) trzykrotne owinięcie sznurkiem fałd worka, bez ich przeszycia, zaciśnięcie węzłów, założenie przywieszki i ponowne zaciśnięcie węzłów;
- 3) założenie i zaciśnięcie na obu węzłach plomb, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Dopuszcza się zabezpieczenie worków, o których mowa w ust. 1 i 2, przy użyciu plomb samozaciskających, wykonanych z tworzywa sztucznego, zawierających nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku oraz indywidualny numer plomby, pod warunkiem że konstrukcja i stopień zaciśnięcia plomb uniemożliwi otwarcie worka bez ich naruszenia.

§ 16. 1. Dopuszcza się formowanie worka przesyłkowego, w którym umieszcza się wiązki, półwiązki lub łącznie wiązki i półwiązki zawierające banknoty:

- 1) tej samej wartości nominalnej w liczbie mniejszej niż 20 000 sztuk;
- 2) o różnej wartości nominalnej w liczbie równej lub mniejszej niż 20 000 sztuk.

2. Do worka przesyłkowego, o którym mowa w ust. 1, zakłada się przywieszkę bez nadruku, na której zamieszcza się:

- 1) symbol oznaczający liczbę tysięcy sztuk banknotów danej wartości nominalnej, sformowanych w wiązki lub półwiązki;
- 2) symbol oznaczający wartość nominalną banknotów, o którym mowa w załączniku nr 2 i 3 do zarządzenia;
- 3) odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania worka;
- 4) podpis pracownika lub podpisy pracowników formujących worek i odpowiadających za jego zawartość;
- 5) literę „Z” w przypadku worka z banknotami nienadającymi się do obiegu lub literę „W” w przypadku worka z banknotami wycofanymi z obiegu na podstawie odrębnych przepisów.

3. (uchylony)

Rozdział 3

Opakowania banknotów sformowane przez producenta

§ 17.¹⁾ Opakowania banknotów sformowane przez producenta stanowią:

- 1) wiązka zawierająca 10 paczek zapakowanych w przezroczystą folię, z których każde 5 paczek owiniętych jest paskami z przezroczystej folii, na których naklejone są etykiety, po jednej na każdym pasku, zawierające w szczególności następujące informacje: liczbę banknotów, wartość nominalną oraz łączną wartość banknotów w wiązce, z tym że 5 pierwszych paczek banknotów w wiązce ułożonych jest opaskami w lewą stronę, a 5 następnych paczek banknotów w prawą stronę wiązki;
- 2) pudło zawierające 10 wiązek, którego wymiary nie są większe niż 40 cm × 35 cm × 15 cm, z naklejonymi w sposób trwały dwiema etykietami, których wzór stanowi załącznik nr 4a do zarządzenia, umieszczonymi w rogu pudła, w sposób umożliwiający ich odczytanie na krótszym i dłuższym boku pudła i zabezpieczone taśmą zabezpieczającą z oznaczeniem producenta, w sposób uniemożliwiający jej ponowne użycie po zerwaniu.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 zarządzenia nr 25/2014 Prezesa NBP z dnia 19 grudnia 2014 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie sposobu i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP poz. 15), które weszło w życie z dniem 1 lutego 2015 r.

§ 18. Banknoty w opakowaniach, o których mowa w § 17, przed wydaniem kasom należy przeliczyć.

Rozdział 4

Sposób i tryb pakowania i oznaczania opakowań monet

§ 19. Z monet nadających się do obiegu, tej samej wartości nominalnej i tej samej średnicy, formuje się rulony, pakiety i woreczki jednostkowe, a z monet nienadających się do obiegu lub wycofanych z obiegu na podstawie odrębnych przepisów formuje się woreczki jednostkowe.

§ 20. 1. Formowanie rulonu polega na ułożeniu 50 monet w ten sposób, aby ich powierzchnie stykały się i zapakowaniu ich w papier rulonowy, którego wzór stanowi załącznik nr 5 do zarządzenia.

2. Na dowód, że rulon zawiera 50 autentycznych monet danej wartości nominalnej, pracownik formujący rulon składa na nim podpis niebieskim tuszem lub atramentem oraz zamieszcza odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania rulonu, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku formowania rulonu przy użyciu urządzenia rolującego, podpis pracownika może być zastąpiony jego identyfikatorem lub identyfikatorem zespołu pracowników, który wraz z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datą sformowania rulonu zamieszczany jest automatycznie przez to urządzenie.

§ 21. 1. Formowanie pakietu polega na zapakowaniu 10 rulonów monet tej samej wartości nominalnej i tej samej średnicy w przezroczystą folię termokurczliwą lub próżniowo przy użyciu urządzenia foliującego, z tym że przywieszkę, której wzór stanowi załącznik nr 6 do zarządzenia, umieszcza się pod folią w sposób uniemożliwiający jej wyjęcie bez naruszenia opakowania.

2. Przed zapakowaniem rulonów w folię, pracownik lub jeden z pracowników wchodzących w skład zespołu formującego pakiet składa podpis niebieskim tuszem lub atramentem na przywieszce na dowód, że pakiet zawiera monety w liczbie i wartości nominalnej określonej na przywieszce oraz zamieszcza odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania pakietu.

§ 22. Monety luzem lub w rulonach umieszcza się w woreczku jednostkowym, wykonanym z tkaniny, o wymiarach:

- 1) 14 cm × 20 cm – w przypadku monet o wartości nominalnej od 1 grosza do 20 groszy;
- 2) 18 cm × 32,5 cm – w przypadku monet o wartości nominalnej od 50 groszy do 5 złotych.

§ 23. 1. Woreczek jednostkowy formuje się odrębnie dla monet nadających się do obiegu, nienadających się do obiegu lub wycofanych z obiegu na podstawie odrębnych przepisów.

2. Formowanie woreczka jednostkowego polega na:

- 1) umieszczeniu w woreczku:
  - a) 500 monet, nadających się do obiegu, luzem lub w rulonach,
  - b) 50 monet, nienadających się do obiegu, luzem lub wielokrotność tej liczby, tej samej wartości nominalnej i tej samej średnicy,
  - c) 100 monet wycofanych z obiegu, na podstawie odrębnych przepisów, luzem lub wielokrotność tej liczby, tej samej wartości nominalnej i tej samej średnicy;
- 2) zabezpieczeniu i oznaczeniu woreczka w sposób określony w § 15 ust. 1 i 3, z tym że do woreczka zawierającego monety:
  - a) nadające się do obiegu – zakłada się przywieszkę, której wzór stanowi załącznik nr 6 do zarządzenia,
  - b) nienadające się do obiegu – zakłada się przywieszkę, której wzór stanowi załącznik nr 7 do zarządzenia,
  - c) wycofane z obiegu, na podstawie odrębnych przepisów zakłada się przywieszkę bez nadruku, pod

warunkiem zamieszczenia na niej informacji określających liczbę monet, ich wartość nominalną, łączną wartość monet w woreczku oraz litery „W”.

3. Dopuszcza się możliwość nieprzeszywania i nieplombowania woreczka jednostkowego, zawierającego monety przeznaczone na potrzeby własne jednostki organizacyjnej banku.

4. Na dowód, że woreczek jednostkowy zawiera monety w liczbie i wartości nominalnej określonej na przywieszce, pracownik formujący woreczek składa podpis niebieskim tuszem lub atramentem na przywieszce oraz zamieszcza odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania woreczka.

§ 24. 1. Dopuszcza się możliwość umieszczania monet w woreczku jednostkowym, wykonanym z przezroczystej folii, który w celu zamknięcia jest zgrzewany, przy czym zastosowana folia oraz technologia zgrzewania powinny zapewniać trwałość opakowania.

2. Przed zamknięciem woreczka umieszcza się w nim przywieszkę, o której mowa w § 23 ust. 2 pkt 2, lub woreczek można oznaczyć w inny sposób, pod warunkiem zamieszczenia wszystkich informacji wymaganych na przywieszce.

§ 25. 1. Woreczki jednostkowe lub pakiety zawierające monety tej samej wartości nominalnej umieszcza się w worku zbiorczym, wykonanym z tkaniny, o wymiarach 35 cm × 50 cm.

2. Worek zbiorczy formuje się odrębnie dla monet nadających się do obiegu, nienadających się do obiegu lub wycofanych z obiegu na podstawie odrębnych przepisów.

3. Formowanie worka zbiorczego z monetami polega na:

1) umieszczeniu w worku:

- a) woreczków jednostkowych lub pakietów z monetami nadającymi się do obiegu w liczbie określonej w załączniku nr 8 do zarządzenia, woreczków jednostkowych z monetami nienadającymi się do obiegu lub woreczków jednostkowych z monetami wycofanymi z obiegu, na podstawie odrębnych przepisów, w dowolnej liczbie,
- b) zestawienia zawartości worka, w którym zamieszcza się informacje określające liczbę monet w worku, ich wartość nominalną, datę sformowania worka i odbitkę pieczętki,
- c) z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku oraz podpis pracownika lub podpisy pracowników formujących worek i odpowiadających za jego zawartość;

2) zabezpieczeniu i oznaczeniu worka w sposób określony w § 15, z tym że do worka zawierającego monety:

- a) nadające się do obiegu – zakłada się przywieszkę, której wzór stanowi załącznik nr 9 do zarządzenia,
- b) nienadające się do obiegu – zakłada się przywieszkę, której wzór stanowi załącznik nr 10 do zarządzenia,
- c) wycofane z obiegu, na podstawie odrębnych przepisów zakłada się przywieszkę bez nadruku, pod warunkiem zamieszczenia na niej informacji określających liczbę monet, ich wartość nominalną, łączną wartość monet w worku oraz litery „W”.

4. Na dowód, że worek zbiorczy zawiera woreczki jednostkowe lub pakiety monet w liczbie i wartości nominalnej, zgodnej z informacjami zamieszczonymi w zestawieniu zawartości worka i na przywieszce do worka, pracownik lub pracownicy formujący worek i odpowiadający za jego zawartość składają podpisy niebieskim tuszem lub atramentem na przywieszce oraz zamieszczają odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania worka.

§ 26. W obrocie między jednostkami organizacyjnymi tego samego banku dopuszcza się pakowanie monet w liczbie innej niż określona w § 23 ust. 2 pkt 1, o ile przepisy wewnętrzne banku tak stanowią.

Rozdział 5

Opakowania monet sformowane przez producenta

§ 27. 1. Opakowania monet sformowane przez producenta stanowią:

- 1) saszetka wykonana z przezroczystej folii zawierająca, z zastrzeżeniem ust. 2, 100 monet jednej wartości nominalnej, na której zamieszczone są w szczególności następujące informacje: wartość nominalna monet, liczba monet, łączna wartość monet w saszetce;
- 2) worek zbiorczy, zawierający saszetki, wykonany z przezroczystej folii, przeszyty lub zgrzany, który może zawierać perforację w postaci otworów umieszczonych po dwóch stronach worka, z zamieszczoną w sposób trwały przywieszką, której wzór stanowi załącznik nr 11 do zarządzenia;
- 3) (uchylony)
  2. Saszetka z monetami o wartości nominalnej 2 złote wykonanymi ze stopu Nordic Gold zawiera 50 monet.
  3. (uchylony)
  4. Liczba i łączna wartość monet poszczególnych wartości nominalnych w saszetkach i workach zbiorczych określone są w załączniku nr 12 do zarządzenia.

§ 28. Monety w saszetkach można wypłacać w kasie banku bez przeliczenia.

Rozdział 6

Pobieranie i odprowadzanie banknotów i monet

§ 29. 1.²⁾ Jednostki organizacyjne banków pobierają i odprowadzają banknoty i monety w workach przesyłkowych z banknotami i workach zbiorczych z monetami, z zastrzeżeniem ust. 4, oraz pobierają z oddziału okręgowego NBP banknoty w pudłach.

2. Worek przesyłkowy zawiera co najmniej półwiązkę banknotów nadających się do obiegu lub półwiązkę banknotów nienadających się do obiegu lub paczkę banknotów wycofanych z obiegu na podstawie odrębnych przepisów, pod warunkiem że paczka banknotów będzie zapakowana w przezroczystą folię lub w torebkę z przezroczystej folii, przy czym zastosowana folia i technologia pakowania powinny zapewniać trwałość opakowania.

3. Dopuszcza się możliwość odprowadzania przez jednostki organizacyjne banków do oddziału okręgowego NBP półwiązek banknotów o wartościach nominalnych 200 złotych, 100 złotych i 50 złotych oraz pobieranie z oddziału okręgowego NBP półwiązek banknotów o wartości nominalnej 200 złotych.

4. Dopuszcza się pobieranie i odprowadzanie wiązek, półwiązek lub łącznie wiązek i półwiązek banknotów w worku zbiorczym, pod warunkiem że ich liczba umożliwi utworzenie fałd pozwalających na zawiązanie worka, do którego zakłada się przywieszkę, o której mowa w § 16 ust. 2.

5. Worek zbiorczy z monetami nadającymi się do obiegu zawiera woreczki jednostkowe lub pakiety w liczbie i wartości określonej w załączniku nr 8 do zarządzenia.

6. Worek zbiorczy z monetami nienadającymi się do obiegu lub z monetami wycofanymi z obiegu, na podstawie odrębnych przepisów, zawiera co najmniej jeden woreczek jednostkowy.

7. W obrocie między jednostkami organizacyjnymi tego samego banku, o ile przepisy wewnętrzne banku tak stanowią oraz w obrocie między bankami, o ile umowy, o których mowa w § 3 tak stanowią, dopuszcza się umieszczanie mniejszej liczby banknotów w workach przesyłkowych i monet w workach zbiorczych, niż określona odpowiednio w ust. 2 i 5–6.

8. W obrocie między jednostkami organizacyjnymi tego samego banku, o ile przepisy wewnętrzne banku tak stanowią, dopuszcza się stosowanie innych opakowań niż określone w ust. 1, pod warunkiem ich zabezpieczenia

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

i oznaczenia w sposób uniemożliwiający ich otwarcie bez naruszenia opakowania lub jego zabezpieczenia.

9. (uchylony)

10. Jednostki organizacyjne banków mogą odprowadzać do oddziałów okręgowych NBP monety:

- 1) nadające się do obiegu, o wartości nominalnej 2 złote i 5 złotych, w workach zbiorczych zawierających woreczki jednostkowe z monetami luzem;
- 2) łącznie nadające się do obiegu i nienadające się do obiegu, w podziale na wartości nominalne 1, 2 i 5 groszy, pakowane do worków zbiorczych luzem, w liczbie 500 monet lub wielokrotność tej liczby, do których zakłada się przywieszkę bez nadruku, na której zamieszcza się:
  - a) liczbę monet w worku zbiorczym, ich wartość nominalną i łączną wartość monet w worku,
  - b) odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania worka,
  - c) podpis pracownika lub podpisy pracowników formujących worek i odpowiadających za jego zawartość.

§ 30. 1. Nie przesyła się znaków pieniężnych w uszkodzonych opakowaniach.

2. Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia uszkodzenia opakowania ze znakami pieniężnymi bądź naruszenia jego oznaczenia lub zabezpieczenia, banki określają w umowach, o których mowa w § 3.

§ 31. 1. Jednostka organizacyjna banku, pobierająca znaki pieniężne z oddziału okręgowego NBP, zobowiązana jest:

- 1)³⁾ sprawdzić przy odbiorze, czy opakowania znaków pieniężnych nie są uszkodzone, czy ich oznaczenia i zabezpieczenia nie są naruszone oraz czy informacje zamieszczone na etykietach naklejonych na pudłach z banknotami lub przywieszkach do worków przesyłkowych z banknotami oraz do worków zbiorczych z monetami są zgodne z informacjami wynikającymi z załączonej do transportu dokumentacji;
- 2)⁴⁾ zamieścić na etykietach naklejonych na pudłach oraz na odwrocie przywieszek do worków nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku oraz datę pobrania znaków pieniężnych z NBP;
- 3) sprawdzić sumarycznie i przeliczyć znaki pieniężne w terminie:
  - a) w przypadku banknotów – nie później niż w ciągu 20 dni kalendarzowych od daty pobrania z NBP,
  - b) w przypadku monet – nie później niż w ciągu 30 dni kalendarzowych od daty pobrania z NBP;
- 4) (uchylony)

2. Sprawdzenie sumaryczne polega na:

- 1)⁵⁾ ustaleniu liczby wiązek w pudłach, liczby wiązek lub półwiązek w workach przesyłkowych, liczby paczek w wiązkach lub półwiązkach oraz wartości nominalnej banknotów w wiązkach lub półwiązkach i ich zgodności z informacjami zamieszczonymi na etykietach naklejonych na pudłach lub na przywieszkach do worków;
- 2) ustaleniu liczby woreczków jednostkowych, pakietów lub saszetek w workach zbiorczych oraz wartości nominalnej monet w tych opakowaniach, określonej na podstawie informacji zamieszczonych na tych opakowaniach lub na ich oznaczeniach i ich zgodności z informacjami zamieszczonymi na przywieszkach do worków.

3. Po dokonaniu sprawdzenia sumarycznego zamieszcza się w sposób trwały, na spodzie wiązek lub półwiązek banknotów oraz na pakietach, saszetkach lub na przywieszkach do woreczków jednostkowych z monetami, nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku i datę pobrania znaków pieniężnych z oddziału okręgowego NBP.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. a zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. a zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. b zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 32. 1.⁶⁾ Pobrane z oddziału okręgowego NBP, przez jednostkę organizacyjną banku, pudła lub worki przesyłkowe z banknotami lub worki zbiorcze z monetami, sformowane przez NBP lub producenta, mogą być przeznaczone na zaopatrzenie innych jednostek organizacyjnych tego banku, pod warunkiem nienaruszenia tych opakowań, ich oznaczeń i zabezpieczeń.

2. Jednostka organizacyjna banku, do której zostaną przekazane znaki pieniężne, o których mowa w ust. 1, zobowiązana jest do ich sumarycznego sprawdzenia i przeliczenia zgodnie z § 31.

3. Pobrane z oddziału okręgowego NBP przez jednostkę organizacyjną banku i sprawdzone sumarycznie przez tę jednostkę wiązki lub półwiązki banknotów oraz saszetki, woreczki jednostkowe lub pakiety z monetami mogą być przeznaczone na zaopatrzenie innych jednostek organizacyjnych tego samego banku lub innych banków, pod warunkiem nienaruszenia tych opakowań, ich oznaczeń i zabezpieczeń.

4. Jednostka organizacyjna banku, do której zostaną przekazane znaki pieniężne, o których mowa w ust. 3, zobowiązana jest do ich przeliczenia w terminie, o którym mowa w § 31 ust. 1 pkt 3.

5. Sposób postępowania, określony w ust. 1–4 oraz w § 31, ma zastosowanie w przypadku jednostek organizacyjnych banków pobierających znaki pieniężne w innych bankach niż NBP.

6. Oddziały okręgowe NBP nie mają obowiązku sprawdzania sumarycznego, przeliczania i sortowania banknotów i monet przeliczonych i przesortowanych przez inny oddział okręgowy NBP lub DES.

§ 33. 1. Oddział okręgowy NBP, otrzymujący znaki pieniężne z jednostki organizacyjnej innego banku, zobowiązany jest stosować odpowiednio § 31 i 32, z zastrzeżeniem ust. 2–6.

2. Banknoty nienadające się do obiegu oraz banknoty wycofane z obiegu na podstawie odrębnych przepisów, otrzymane z jednostki organizacyjnej innego banku, oddział okręgowy NBP może odprowadzić bez przeliczenia i sortowania do DES:

- 1) w przypadku banknotów nienadających się do obiegu – w workach przesyłkowych;
- 2) w przypadku banknotów wycofanych z obiegu na podstawie odrębnych przepisów – w liczbie i rodzajach opakowań uzgodnionych każdorazowo z DES.

3. Banknoty, o których mowa w ust. 2, DES:

- 1) przelicza, sortuje i pakuje w terminie 20 dni kalendarzowych od daty ich przyjęcia przez oddział okręgowy NBP, z tym że opakowania są oznaczane w sposób określony przez ten departament;
- 2) może zwrócić do oddziału okręgowego NBP, o którym mowa w ust. 1, lub odprowadzić do innego oddziału okręgowego NBP, z tym że otrzymane banknoty przelicza się, sortuje i pakuje w terminie 20 dni kalendarzowych od daty ich przyjęcia przez oddział okręgowy NBP, o którym mowa w ust. 1.

3a. (uchylony)

4. Monety nienadające się do obiegu i monety wycofane z obiegu na podstawie odrębnych przepisów są przeliczane przez oddział okręgowy NBP w terminie 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania z jednostki organizacyjnej innego banku oraz pakowane do worków zbiorczych luzem, w liczbie określonej przez DES, z uwzględnieniem wymogu, że do worka pakowane są monety tej samej wartości nominalnej i tej samej średnicy.

5. Na podstawie decyzji dyrektora oddziału okręgowego NBP monety o wartości nominalnej od 10 groszy do 1 złotego mogą być wydane jednostce organizacyjnej innego banku bez ich sumarycznego sprawdzenia, przeliczenia i sortowania.

6. NBP dokonuje przeliczenia znaków pieniężnych w opakowaniach sformowanych przez producentów w terminach wynikających z zawartych z nimi umów.

§ 34. Banknoty i monety w opakowaniach sformowanych w jednostce organizacyjnej innego banku, przed wydaniem kasom podlegają przeliczeniu i sortowaniu.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

Rozdział 7

Różnice kasowe w walucie polskiej

§ 35. 1. Niezgodność wynikająca ze stwierdzenia w opakowaniu znaków pieniężnych znaku podejrzanego co do autentyczności, znaku uszkodzonego niepodlegającego wymianie lub znaku o wartości nominalnej innej niż zadeklarowana oraz niezgodność między faktyczną liczbą znaków pieniężnych, znajdujących się w opakowaniu, a liczbą znaków zadeklarowaną, określana jest mianem różnicy kasowej.

2. Różnica kasowa może występować jako niedobór lub nadwyżka.

3. Różnice kasowe stwierdzone przez banki w znakach pieniężnych są rozliczane między bankami na podstawie protokołu stwierdzenia różnicy kasowej, sporządzonego w sposób określony w § 37 i w terminie obowiązującym dla przeliczenia znaków pieniężnych, o ile opakowania tych znaków nie zostały uszkodzone, a ich oznaczenia i zabezpieczenia nie zostały naruszone podczas transportu.

§ 36. 1. W przypadku stwierdzenia niedoboru w opakowaniu znaków pieniężnych jednostką organizacyjną banku, zobowiązaną do jego rozliczenia na rzecz jednostki organizacyjnej banku stwierdzającej różnicę, jest jednostka organizacyjna banku, w której sformowano opakowanie, jeżeli umowa, o której mowa w § 3, nie stanowi inaczej.

2. W przypadku stwierdzenia nadwyżki w opakowaniu znaków pieniężnych jednostką organizacyjną banku zobowiązaną do jej rozliczenia na rzecz jednostki organizacyjnej banku, w której sformowano opakowanie, jest jednostka organizacyjna banku stwierdzająca tę nadwyżkę, jeżeli umowa, o której mowa w § 3, nie stanowi inaczej.

§ 37. 1. Protokół stwierdzenia różnicy kasowej, sporządzony w formie pisemnej w dwóch egzemplarzach, powinien zawierać: odbitkę pieczętki z nazwą jednostki organizacyjnej banku, imiona i nazwiska pracowników stwierdzających różnicę oraz ich podpisy, datę otrzymania znaków pieniężnych, datę stwierdzenia różnicy, rodzaj różnicy (niedobór, nadwyżka), liczbę i wartość nominalną znaków pieniężnych, stanowiących tę różnicę, oraz wartość różnicy.

2. Jeden egzemplarz protokołu przesyła się niezwłocznie po stwierdzeniu różnicy kasowej do jednostki organizacyjnej banku, właściwej dla jej rozliczenia.

3. Do protokołu, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

- 1) przywieszkę do worka przesyłkowego, zestawienie zawartości worka oraz plomby – w przypadku stwierdzenia różnicy w liczbie wiązek lub półwiązek banknotów w worku lub w liczbie paczek w wiązce lub półwiązce lub gdy w worku stwierdzono wiązkę lub półwiązkę o innej wartości nominalnej, niż zadeklarowana na przywieszce;
- 1a)⁷⁾ etykietę z pudła – w przypadku stwierdzenia różnicy w liczbie wiązek w pudle lub w liczbie paczek w wiązce lub gdy w pudle stwierdzono wiązki o innej wartości nominalnej, niż zadeklarowana na etykietach;
- 2) folię, w którą zapakowana była wiązka lub półwiązka oraz opaskę z dowolnej paczki banknotów pochodzącej z wiązki lub półwiązki, w której stwierdzono różnicę;
- 3) przywieszkę do worka zbiorczego, zestawienie zawartości worka oraz plomby – w przypadku stwierdzenia różnicy w liczbie woreczków jednostkowych lub pakietów w worku, w liczbie rulonów w pakiecie, bądź w przypadku stwierdzenia woreczków jednostkowych lub pakietów o innej wartości nominalnej monet, niż zadeklarowana na przywieszce;
- 4) przywieszkę do woreczka jednostkowego lub przywieszkę i folię z pakietu – w przypadku stwierdzenia różnicy w zawartości woreczka lub pakietu;
- 5) papier rulonowy – w przypadku stwierdzenia różnicy w zawartości rulonu.

⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 5 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 38. W przypadku stwierdzenia znaku pieniężnego podejrzanego co do autentyczności, jednostka organizacyjna banku zobowiązana jest postępować w sposób określony w § 35–37 oraz w odrębnych przepisach.

§ 39. 1. W przypadku stwierdzenia przez jednostkę organizacyjną banku lub oddział okręgowy NBP w opakowaniach banknotów lub monet sformowanych przez producenta różnicy kasowej lub wady w wykonaniu znaku pieniężnego protokół, o którym mowa w § 37 ust. 1, sporządza się w trzech egzemplarzach.

2. Dwa egzemplarze protokołu należy niezwłocznie przesłać do DES, dołączając do nich wszystkie oznaczenia opakowania sformowanego przez producenta, w którym stwierdzono różnicę kasową, a w przypadku stwierdzenia wady wykonania wadliwe znaki pieniężne. Rozliczenia z tytułu różnicy kasowej lub wady w wykonaniu znaków pieniężnych przeprowadzane są przez banki z DES.

DZIAŁ III

WALUTY OBCE

Rozdział 1

Sposób i tryb przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet

§ 40. 1. Przeliczanie i sortowanie banknotów i monet odbywa się zgodnie z § 6 ust. 1 i ust. 3–7 oraz § 9.

2. W przypadku przeliczania banknotów pozostawia się opaskę zdjętą z danej paczki do czasu stwierdzenia zgodności liczby, wartości nominalnej i autentyczności banknotów w tej paczce, a następnie opaskę niszczy się przez przedarcie lub przecięcie co najmniej na dwie części.

§ 41. 1. Formowanie paczki banknotów polega na ułożeniu 100 banknotów, tej samej wartości nominalnej i tego samego rozmiaru danej waluty obcej, przednią stroną oraz na nałożeniu na te banknoty opaski, której wzór stanowi załącznik nr 13 do zarządzenia.

2. Opaskę nakłada się na lewym brzegu banknotów w ten sposób, aby drukowany na niej tekst zwrócony był dołem w kierunku prawej strony banknotów.

3. Na opasce, w rubryce „Waluta obca”, należy zamieścić kod danej waluty ustalony przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną, zwaną dalej „ISO”.

4. W przypadku opaski dla banknotów nienadających się do obiegu lub wycofanych z obiegu należy w jej lewym dolnym rogu, pod wyrazami „Waluta obca”, zamieścić odpowiednio literę „Z” lub „W”.

5. Dopuszcza się formowanie niepełnych paczek banknotów, zawierających mniej niż 100 banknotów jednej wartości nominalnej i rozmiaru danej waluty obcej:

- 1) na wewnętrzne potrzeby jednostki organizacyjnej banku lub w obrocie między jednostkami organizacyjnymi tego samego banku, o ile przepisy wewnętrzne banku tak stanowią;
- 2) w obrocie między bankami, z wyłączeniem NBP, o ile banki określą to w umowach, o których mowa w § 3.

6. Paczki i niepełne paczki banknotów formuje się odrębnie z banknotów nadających się do obiegu, nienadających się do obiegu lub wycofanych z obiegu.

§ 42. 1. Na dowód, że sformowana paczka lub niepełna paczka banknotów zawiera autentyczne banknoty w liczbie i wartości nominalnej określonej na opasce, pracownik formujący paczkę składa podpis niebieskim tuszem lub atramentem w odpowiednim miejscu na stronie przedniej opaski i zamieszcza na niej odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku oraz datę sformowania paczki.

2. Paczka lub niepełna paczka banknotów podlega sprawdzeniu pod względem zgodności liczby banknotów przez drugiego pracownika, który na dowód sprawdzenia podpisuje się niebieskim tuszem lub atramentem w odpowiednim miejscu na stronie przedniej opaski.

§ 43. 1. Wiązkę lub półwiązkę banknotów formuje się z paczek sformowanych przez jednego pracownika lub z paczek sformowanych przez różnych pracowników, zawierających banknoty tej samej wartości nominalnej i tego samego rozmiaru danej waluty obcej, z uwzględnieniem § 12.

2. Pracownik formujący wiązkę lub półwiązkę sprawdza zgodność liczby banknotów we wszystkich paczkach, wchodzących w skład danej wiązki lub półwiązki, i na dowód zgodności składa podpis czerwonym tuszem lub atramentem na przedniej stronie opasek sprawdzonych paczek banknotów.

3. Na dowód, że sformowana wiązka zawiera 10 paczek banknotów danej wartości nominalnej, a sformowana półwiązka zawiera 5 paczek banknotów danej wartości nominalnej, pracownik formujący wiązkę lub półwiązkę zamieszcza na etykiecie, naklejonej w sposób trwały na folii, nazwę lub numer ewidencyjny jednostki organizacyjnej banku, datę sformowania wiązki lub półwiązki oraz składa podpis czerwonym tuszem lub atramentem.

§ 44. 1. Monety danej waluty obcej, o tej samej wartości nominalnej, umieszcza się w rulonach, pakietach i w woreczkach jednostkowych wykonanych z tkaniny lub przezroczystej folii, z tym że woreczek lub pakiet formuje się odrębnie dla monet nadających się do obiegu, nienadających się do obiegu lub wycofanych z obiegu.

2. Formowanie woreczka jednostkowego polega na umieszczeniu w woreczku dowolnej liczby monet oraz jego zabezpieczeniu i oznaczeniu w sposób określony odpowiednio w § 15 ust. 1 i 3 lub w § 24, z tym że do woreczka zakłada się przywieszkę, której wzór stanowi załącznik nr 14 do zarządzenia.

3. Na przywieszce do woreczka jednostkowego, po wyrazach „Waluta obca”, pracownik formujący woreczek zamieszcza informacje określające kod danej waluty, ustalony przez ISO, liczbę monet, wartość nominalną monet oraz łączną wartość monet w woreczku, a następnie składa podpis niebieskim tuszem lub atramentem oraz zamieszcza odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku i datę sformowania woreczka.

4. W przypadku woreczków jednostkowych z monetami nienadającymi się do obiegu lub wycofanymi z obiegu, na przywieszkach zamieszcza się z prawej strony oznaczenia kodu waluty, odpowiednio literę „Z” lub „W”.

Rozdział 2

Pobieranie i odprowadzanie banknotów i monet

§ 45.⁸⁾ Pobieranie i odprowadzanie walut obcych przez jednostki organizacyjne banków, z uwzględnieniem § 30, odbywa się w sposób określony w § 31 i 32.

§ 46. 1. Banki, w wewnętrznych przepisach lub w umowach, o których mowa w § 3, określają liczbę i rodzaj walut obcych pakowanych w worki przesyłkowe i worki zbiorcze, z tym że paczki i niepełne paczki banknotów powinny zostać zapakowane w przezroczystą folię lub torebkę z przezroczystej folii, przy czym zastosowana folia i technologia pakowania powinny zapewniać trwałość opakowania.

2. W worku umieszcza się zestawienie zawartości worka, o którym mowa odpowiednio w § 14 ust. 3 pkt 1 lit. b oraz w § 25 ust. 3 pkt 1 lit. b, a następnie worek zabezpiecza się i oznacza w sposób określony w § 15, z tym że do worka zakłada się przywieszkę, której wzór stanowi załącznik nr 15 do zarządzenia.

3. Na dowód sformowania worka pracownik lub pracownicy formujący worek i odpowiadający za jego zawartość składają podpisy na przywieszce niebieskim tuszem lub atramentem oraz zamieszczają odbitkę pieczętki z nazwą lub numerem ewidencyjnym jednostki organizacyjnej banku oraz datę sformowania worka.

4. W obrocie między jednostkami organizacyjnymi tego samego banku dopuszcza się stosowanie innych opakowań niż określone w ust. 1, pod warunkiem ich zabezpieczenia i oznaczenia w sposób uniemożliwiający ich otwarcie bez naruszenia opakowania lub jego zabezpieczenia.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 47. Jednostki organizacyjne banków odprowadzają do oddziału okręgowego NBP wyłącznie waluty obce nadające się do obiegu lub wycofane z obiegu, pod warunkiem że odprowadzenie banknotów i monet wycofanych z obiegu nastąpi w terminie ustalonym do ich przyjmowania przez NBP.

§ 48. 1. Różnice kasowe w walutach obcych są rozliczane między bankami zgodnie z § 35–38, z tym że do protokołu, o którym mowa w § 37, dołącza się opaskę z paczki, w której stwierdzono różnicę.

2. Przy rozliczaniu różnic banki stosują kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski, obowiązujący w dniu stwierdzenia różnicy, o ile umowy, o których mowa w § 3, nie stanowią inaczej.

DZIAŁ IV

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 49. 1. Do dnia 31 grudnia 2008 r. dopuszcza się możliwość stosowania przez banki dotychczas używanych opasek na paczki banknotów, papieru rulonowego, przywieszek do woreczków jednostkowych z monetami oraz przywieszek do worków przesyłkowych z banknotami i worków zbiorczych z monetami, zgodnie z przepisami zarządzenia, o którym mowa w § 50.

2. W obrocie między jednostkami organizacyjnymi tego samego banku dopuszcza się możliwość stosowania opakowań oraz oznaczeń, o których mowa w ust. 1, do wyczerpania zapasów.

§ 50. Traci moc zarządzenie nr 8/2001 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie sposobów i trybu przeliczania, sortowania, pakowania i oznaczania opakowań banknotów i monet oraz wykonywania czynności związanych z zaopatrywaniem banków w te znaki (Dz. Urz. NBP Nr 10, poz. 22, z 2002 r. Nr 13, poz. 35, z 2003 r. Nr 23, poz. 41, z 2005 r. Nr 2, poz. 4 oraz z 2006 r. Nr 8, poz. 8).

§ 51. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

Załączniki do zarządzenia nr 19/2007 Prezesa Narodowego Banku Polskiego
z dnia 24 października 2007 r. (Dz. Urz. NBP Nr 14, poz 28)

Załącznik nr 1

**Wzór opaski dla banknotów
nadających się do obiegu**

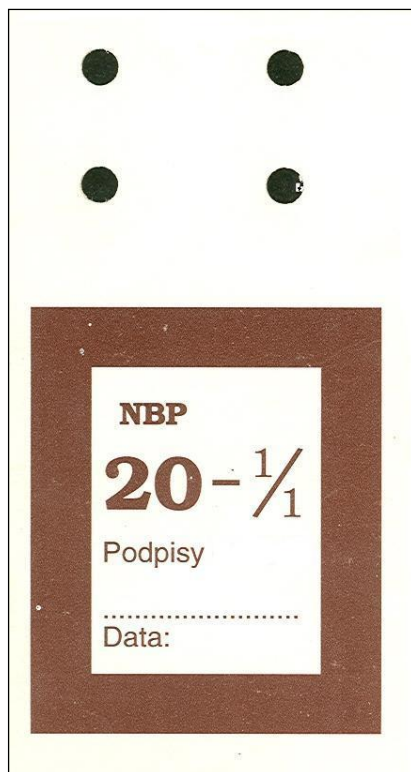

Objaśnienia:

- 1) Wzór zawiera przykładową wartość nominalną.
- 2) Opaska wykonana z białego papieru lub tworzywa sztucznego, zadrukowana jednostronnie, o szerokości od 25 mm do 40 mm, na której zamieszczony jest pasek o szerokości 5 mm wzdłuż górnej i dolnej krawędzi, wskazujący kolorem wartość nominalną banknotów:
  - a) kolor pomarańczowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 200 złotych,
  - b) kolor zielony oznacza banknoty o wartości nominalnej 100 złotych,
  - c) kolor granatowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 50 złotych,
  - d) kolor fioletowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 20 złotych,
  - e) kolor brązowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 10 złotych.
- 3) Na białym polu pomiędzy paskami zamieszczony nadruk w kolorze paska, określający łączną wartość banknotów w paczce, liczbę banknotów i ich wartość nominalną oraz napis: „Przeliczyć przy odbiorze”.
- 4) NBP i producent banknotów stosuje opaskę z nadrukiem „Narodowy Bank Polski”.
- 5) Bank stosuje opaskę z nadrukiem nazwy banku lub bez tego nadruku.

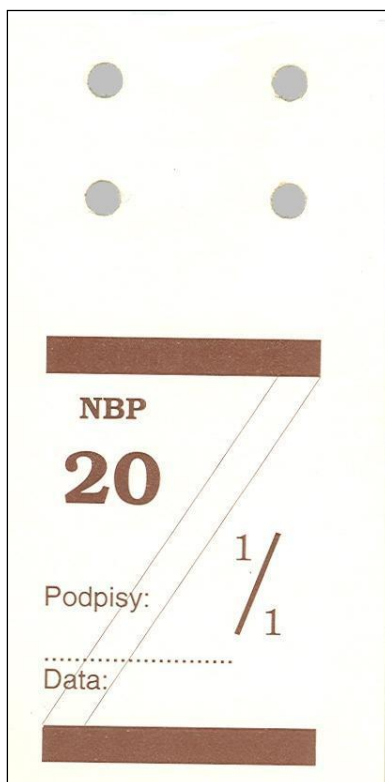
Załącznik nr 2

**Wzór przywieszki do worka przesyłkowego zawierającego banknoty
nadające się do obiegu**

Objaśnienia:

- 1) Wzór zawiera przykładową wartość nominalną.
- 2) Przywieszka o wymiarach 110 mm × 57 mm, wykonana z białego kartonu, zadrukowanego jednostronnie, na którym zamieszczona jest ramka szerokości minimum 8 mm wskazująca kolorem wartość nominalną banknotów:
  - a) kolor pomarańczowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 200 złotych,
  - b) kolor zielony oznacza banknoty o wartości nominalnej 100 złotych,
  - c) kolor granatowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 50 złotych,
  - d) kolor fioletowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 20 złotych,
  - e) kolor brązowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 10 złotych.
- 3) Na białym polu wewnątrz ramki nadruki w kolorach, o których mowa w pkt 2, zawierające symbole określające zawartość worka:
  - a) symbol „20” oznacza 20 000 sztuk banknotów tej samej wartości nominalnej sformowanych w wiązki lub półwiązki,
  - b) symbol 1/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 10 złotych,
symbol 2/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 20 złotych,
symbol 5/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 50 złotych,
symbol 1/2 oznacza banknoty o wartości nominalnej 100 złotych,
symbol 2/2 oznacza banknoty o wartości nominalnej 200 złotych.
- 4) NBP stosuje przywieszki z nadrukiem „NBP”.
- 5) Bank stosuje przywieszki z nadrukiem nazwy banku lub bez tego nadruku.

Załącznik nr 3

**Wzór przywieszki do worka przesyłkowego zawierającego banknoty
nienadające się do obiegu**Objaśnienia:

- 1) Wzór zawiera przykładową wartość nominalną.
- 2) Przywieszka o wymiarach 110 mm × 57 mm, wykonana z białego kartonu, zadrukowana jednostronnie, na którym zamieszczona jest litera „Z”, której górna i dolna krawędź wskazuje kolorem wartość nominalną banknotów:
  - a) kolor pomarańczowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 200 złotych,
  - b) kolor zielony oznacza banknoty o wartości nominalnej 100 złotych,
  - c) kolor granatowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 50 złotych,
  - d) kolor fioletowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 20 złotych,
  - e) kolor brązowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 10 złotych.
- 3) Na białym polu pomiędzy dolną i górną krawędzią litery „Z” nadruki w kolorach, o których mowa w pkt 2, zawierające symbole określające zawartość worka:
  - a) symbol „20” oznacza 20 000 sztuk banknotów tej samej wartości nominalnej sformowanych w wiązki lub półwiązki,
  - b) symbol 1/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 10 złotych,
symbol 2/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 20 złotych,
symbol 5/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 50 złotych,
symbol 1/2 oznacza banknoty o wartości nominalnej 100 złotych,
symbol 2/2 oznacza banknoty o wartości nominalnej 200 złotych.
- 4) NBP stosuje przywieszki z nadrukiem „NBP”.
- 5) Bank stosuje przywieszki z nadrukiem nazwy banku lub bez tego nadruku.

Załącznik nr 4 (uchylony)

Załącznik nr 4a⁹⁾**Wzór etykiety do pudła sformowanego przez producenta**

NAZWA PRODUCENTA	
10 - 1/1	
Numer pudła:	Podpisy:
Seria:	Data:

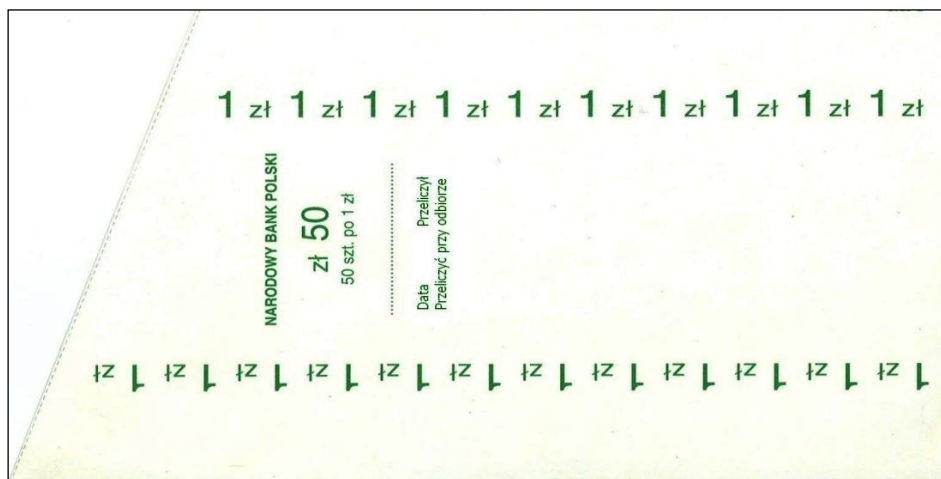
Objaśnienia:

- 1) Wzór zawiera przykładową wartość nominalną.
- 2) Etykieta o wymiarach 105 mm × 99 mm, wykonana z białego papieru, na którym zamieszczona jest ramka o szerokości 6 mm, wskazująca kolorem wartość nominalną banknotów:
  - a) kolor pomarańczowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 200 złotych,
  - b) kolor zielony oznacza banknoty o wartości nominalnej 100 złotych,
  - c) kolor granatowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 50 złotych,
  - d) kolor fioletowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 20 złotych,
  - e) kolor brązowy oznacza banknoty o wartości nominalnej 10 złotych.
- 3) Na białym polu wewnątrz ramki zamieszczono nadruki w kolorze czarnym, wskazujące miejsce na zamieszczenie nazwy producenta, numeru pudła, serii, daty i podpisów oraz symbole określające zawartość pudła:
  - a) symbol „10” oznacza 10 000 sztuk banknotów tej samej wartości nominalnej, sformowanych w wiązki,
  - b) symbol 1/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 10 złotych,
symbol 2/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 20 złotych,
symbol 5/1 oznacza banknoty o wartości nominalnej 50 złotych,
symbol 1/2 oznacza banknoty o wartości nominalnej 100 złotych,
symbol 2/2 oznacza banknoty o wartości nominalnej 200 złotych.

⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 9 zarządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

Załącznik nr 5

Wzór papieru rulonowego

Objaśnienia:

- 1) Wzór zawiera przykładową wartość nominalną.
- 2) Papier rulonowy koloru białego, zadrukowany jednostronnie w kolorze zielonym. Wzdłuż dolnej i górnej krawędzi powtarzająca się wartość nominalna.
- 3) Na białym polu pomiędzy nadrukiem określającym wartość nominalną zamieszczone nadruki określające łączną wartość monet w rulonie, liczbę monet i ich wartość nominalną oraz napis „Przeliczyć przy odbiorze”.
- 4) Wymiary papieru rulonowego należy dostosować do rozmiaru monet poszczególnych wartości nominalnych.
- 5) NBP stosuje papier rulonowy z nadrukiem „Narodowy Bank Polski”.
- 6) Bank stosuje papier rulonowy z nadrukiem nazwy banku lub bez tego nadruku.

Załącznik nr 6

Wzór przywieszki do woreczka jednostkowego lub pakietu zawierającego monety nadające się do obiegu

NARODOWY BANK POLSKI

Oddział .....

zł 5

500 sztuk po 1 gr

.....

Data

.....

Podpis

1 gr 1 gr 1 gr

Objaśnienia:

- 1) Wzór zawiera przykładową wartość nominalną.
- 2) Przywieszka o wymiarach 85 mm × 50 mm, wykonana z białego kartonu zadrukowanego jednostronnie w kolorze zielonym.
- 3) Na białym polu zamieszczone nadruki określające łączną wartość monet w woreczku jednostkowym lub pakiecie, liczbę monet i ich wartość nominalną. Wzdłuż dolnej krawędzi przywieszki umieszczony powtarzający się nadruk określający wartość nominalną.
- 4) NBP stosuje przywieszki z nadrukiem „Narodowy Bank Polski”.
- 5) Bank stosuje przywieszki z nadrukiem nazwy banku lub bez tego nadruku.

Załącznik nr 7

**Wzór przywieszki do woreczka jednostkowego zawierającego monety
nienadające się do obiegu**

The diagram shows a rectangular template for a coin bag label. At the top, there are four circular punch holes arranged in a 2x2 grid. Below the holes, the text "NARODOWY BANK POLSKI" is printed in green. Underneath, there is a line for "Oddział" (Branch) followed by a dotted line. Below that, the text "zł" (złoty) is printed in green, followed by a dotted line. Underneath, there is a line for "..... sztuk po ....." (pieces at the price of .....). Below that, there is a line for "Data" (Date). At the bottom, there is a line for "Podpis" (Signature). At the very bottom, there are three green rectangular boxes, each containing a white diagonal line, representing a repeating pattern.

Objaśnienia:

- 1) Przywieszka o wymiarach 85 mm × 50 mm, wykonana z białego kartonu zadrukowanego jednostronnie w kolorze zielonym.
- 2) Wzdłuż dolnej krawędzi przywieszki umieszczony powtarzający się nadruk z literą „Z”, na białym polu nadruk wskazujący miejsce zamieszczania informacji określających zawartość woreczka.
- 3) NBP stosuje przywieszki z nadrukiem „Narodowy Bank Polski”.
- 4) Bank stosuje przywieszki z nadrukiem nazwy banku lub bez tego nadruku.

Załącznik nr 8

Liczba woreczków jednostkowych lub pakietów oraz łączna wartość monet w worku zbiorczym

Wartości nominalne monet	Liczba woreczków jednostkowych lub pakietów w worku zbiorczym (szt.)	Łączna wartość monet w woreczku jednostkowym lub w pakiecie (zł)	Liczba monet w worku zbiorczym (szt.)	Łączna wartość monet w worku zbiorczym (zł)
1 grosz	16	5	8.000	80
2 grosze	13	10	6.500	130
5 groszy	10	25	5.000	250
10 groszy	10	50	5.000	500
20 groszy	9	100	4.500	900
50 groszy	6	250	3.000	1.500
1 złoty	5	500	2.500	2.500
2 złote	5	1.000	2.500	5.000
2 złote ze stopu Nordic Gold	3	1.000	1.500	3.000
5 złotych	4	2.500	2.000	10.000

Objaśnienie:

NBP i Bank stosują dla monet o wartości nominalnej 5 złotych i monet o wartości nominalnej 5 złotych z wizerunkiem okolicznościowym, pakowanych łącznie i rozłącznie, liczbę woreczków jednostkowych lub pakietów oraz łączną wartość monet w worku zbiorczym równą liczbie woreczków jednostkowych lub pakietów oraz łącznej wartości monet w worku zbiorczym, określonej dla monet o wartości nominalnej 5 złotych.

Załącznik nr 9

**Wzór przywieszki do worka zbiorczego zawierającego monety
nadające się do obiegu**

The diagram shows a rectangular green tag with a vertical strip of '1 gr' printed along the left edge. The main body of the tag contains the following text in green: 'NARODOWY BANK POLSKI', 'Oddział .....,', '..... woreczków ..... pakietów', '8.000 sztuk monet', 'po 1 gr', 'Suma 80 zł', 'Podpisy .....,', and 'Data .....,'. There are horizontal lines for the address, counts, and signatures.

Objaśnienia:

- 1) Wzór zawiera przykładową wartość nominalną.
- 2) Przywieszka o wymiarach 95 mm × 55 mm, wykonana z białego kartonu zadrukowanego jednostronnie w kolorze zielonym.
- 3) Na białym polu zamieszczone są nadruki, przykładowo określające liczbę monet, wartość nominalną i łączną wartość monet w worku zbiorczym. Wzdłuż lewej krawędzi przywieszki umieszcza się powtarzający się nadruk, określający wartość nominalną.
- 4) NBP stosuje przywieszki z nadrukiem „Narodowy Bank Polski”.
- 5) Bank stosuje przywieszki z nadrukiem nazwy banku lub bez tego nadruku.

Załącznik nr 10

**Wzór przywieszki do worka zbiorczego zawierającego monety
nienadające się do obiegu**

Diagram illustrating the layout of a green paper tag (przywieszka) for a bag of non-circulating coins. The tag features a vertical strip on the left with seven green 'Z' characters. To the right of the 'Z's are fields for: 'NARODOWY BANK POLSKI', 'Oddział .....', '..... sztuk monet', 'po .....', 'Suma', 'Podpisy .....', and 'Data .....'. There are also two small circles at the top right.

Objaśnienia:

- 1) Przywieszka o wymiarach 95 mm × 55 mm, wykonana z białego kartonu zadrukowanego jednostronnie w kolorze zielonym.
- 2) Wzdłuż lewej krawędzi przywieszki umieszczony powtarzający się nadruk z literą „Z”, na białym polu nadruk wskazujący miejsce zamieszczania informacji określających zawartość worka.
- 3) NBP stosuje przywieszki z nadrukiem „Narodowy Bank Polski”.
- 4) Bank stosuje przywieszki z nadrukiem nazwy banku lub bez tego nadruku.

Załącznik nr 11

Wzór przywieszki do worka zbiorczego sformowanego przez producenta

	Nazwa producenta 80 saszetek po 100 sztuk monet à 1 gr Suma 80 zł Pakowacz: MASA..... Data ..... Kontroler: ..... Kg	

Objaśnienia:

- 1) Wzór zawiera przykładową wartość nominalną.
- 2) Przywieszka wykonana z płótna, papieru lub tworzywa sztucznego, zadrukowanego jednostronnie, na której zamieszczone są biegnące pośrodku, wzdłuż całej przywieszki, paski wskazujące liczbą i kolorem wartość nominalną monet:
  - a) jeden czerwony pasek – dla monet o wartości nominalnej 1 grosz,
  - b) dwa czerwone paski – dla monet o wartości nominalnej 2 grosze,
  - c) pięć czerwonych pasków – dla monet o wartości nominalnej 5 groszy,
  - d) jeden niebieski pasek – dla monet o wartości nominalnej 10 groszy,
  - e) dwa niebieskie paski – dla monet o wartości nominalnej 20 groszy,
  - f) pięć niebieskich pasków – dla monet o wartości nominalnej 50 groszy,
  - g) jeden brązowy pasek – dla monet o wartości nominalnej 1 złoty,
  - h) dwa brązowe paski – dla monet o wartości nominalnej 2 złote,
  - i) dwa zielone paski – dla monet o wartości nominalnej 2 złote wykonanych ze stopu Nordic Gold,
  - j) pięć brązowych pasków – dla monet o wartości nominalnej 5 złotych,
  - k) pięć zielonych pasków – dla monet o wartości nominalnej 5 złotych z wizerunkiem okolicznościowym.
- 3) Na białym polu, wewnątrz ramki w kolorze odpowiadającym kolorom, o których mowa w pkt 2, znajdują się nadruki wskazujące miejsce na zamieszczenie nazwy producenta oraz określające liczbę saszetek, liczbę monet w saszetce, wartość nominalną monet i łączną wartość monet w worku zbiorczym.
- 4) Nadruk na przywieszce, o którym mowa w pkt 3, może być zastąpiony naklejoną w sposób trwały etykietą.
- 5) Przywieszka może być zastąpiona nadrukiem na worku zbiorczym wykonanym z przezroczystej folii.

Załącznik nr 12

Liczba i łączna wartość monet poszczególnych wartości nominalnych w saszetce i worku zbiorczym

Wartości nominalne monet	Saszetka		Worek zbiorczy		
	Liczba monet (szt.)	Łączna wartość monet (zł)	Liczba saszetek (szt.)	Liczba monet (szt.)	Łączna wartość monet (zł)
1 grosz	100	1	80	8.000	80
2 grosze	100	2	65	6.500	130
5 groszy	100	5	50	5.000	250
10 groszy	100	10	50	5.000	500
20 groszy	100	20	45	4.500	900
50 groszy	100	50	30	3.000	1.500
1 złoty	100	100	25	2.500	2.500
2 złote	100	200	25	2.500	5.000
2 złote ze stopu Nordic Gold	50	100	30	1.500	3.000
5 złotych	100	500	20	2.000	10.000

Objaśnienie:

Producent stosuje dla monet o wartości nominalnej 5 złotych, z wizerunkiem okolicznościowym, liczbę i łączną wartość monet w saszetce i worku zbiorczym równą liczbie i łącznej wartości monet w saszetce i worku zbiorczym, określonej dla monet o wartości nominalnej 5 złotych.

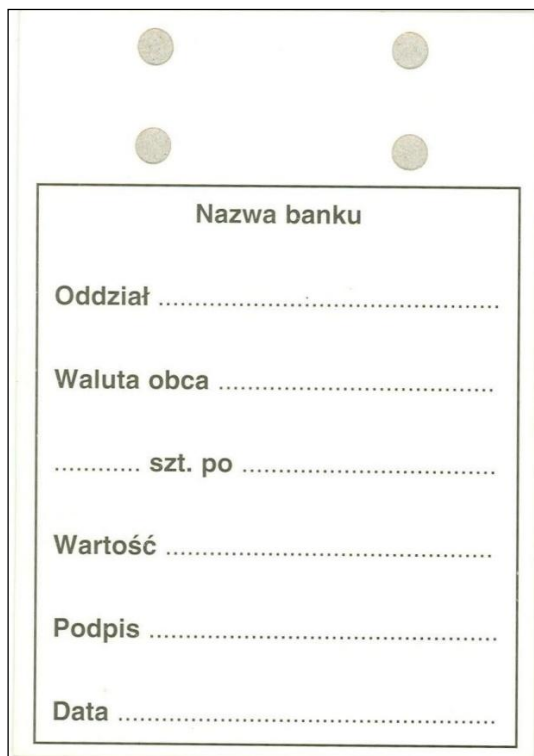
Załącznik nr 13**Wzór opaski dla banknotów**

	Nazwa banku/oddział			
	Wartość nominalna	Liczba banknotów	Łączna wartość	
	Waluta obca	Przeliczył data	Sprawdził data	

Objaśnienia:

- 1) Opaska wykonana z papieru lub tworzywa sztucznego o szerokości od 25 mm do 40 mm, zadrukowana jednostronnie w kolorze czarnym.
- 2) W centralnej części opaski nadruk wskazujący miejsce zamieszczania informacji dotyczących banknotów w paczce.

Załącznik nr 14

Wzór przywieszki do woreczka jednostkowego z monetami

Nazwa banku

Oddział .....

Waluta obca .....

..... szt. po .....

Wartość .....

Podpis .....

Data .....

Objaśnienie:

Przywieszka o wymiarach 100 mm × 70 mm, wykonana z białego kartonu zadrukowanego jednostronnie w kolorze czarnym, na którym zamieszczone są nadruki wskazujące miejsce zamieszczania informacji określających zawartość woreczka.

Załącznik nr 15

Wzór przywieszki do worka przesyłkowego z banknotami i worka zbiorczego z monetami

	Nazwa banku Oddział	Odbiorca	nr worka
		Waluty obce	Data sformowania worka
		Podpisy	

Objaśnienie:

Przywieszka o wymiarach 120 mm × 75 mm, wykonana z białego kartonu zadrukowanego jednostronnie w kolorze czarnym, na którym zamieszczone są nadruki wskazujące miejsce zamieszczania informacji określających zawartość worka.